

God man och förvaltare – snart är det val!

När det är val skickar Valmyndigheten röstkort med information om bland annat väljarens rösträtt och vallokal. Röstkort skickas till väljares personliga digitala brevlådor om de har en sådan. Annars skickas röstkortet med vanlig post.

Du kan hjälpa din huvudman – om hen vill

En del väljare kanske inte når av informationen eller har svårt att förstå den av olika skäl. De kan även ha svårt att ta sig till förtidsröstnings- eller vallokalen. Här kan du som god man eller förvaltare, så långt det är möjligt, hjälpa din huvudman.

Tänk på att det är frivilligt för din huvudman att ta emot hjälp och att din huvudman bestämmer själv från vem hen tar hjälp. Det kan vara en anhörig eller någon annan. Ingen ska känna sig tvingad att rösta och du kan aldrig rösta åt någon. Valhemligheten innebär också att din huvudman inte behöver tala om vad hen röstar på. Försök så långt det är möjligt skydda din huvudmans valhemlighet.

Har din huvudman fått Valmyndighetens information?

När din huvudman får information från Valmyndigheten kan du som är god man eller förvaltare fråga om hen undrar över något. Du kan också fråga om din huvudman vill ha hjälp med något som har med valet att göra som exempelvis att kunna rösta. Om din huvudman inte har nåtts av informationen kan du hjälpa till med att ta reda på den genom Valupplysningen eller kommunen.

På webbplatsen val.se finns också information om valen och hur väljare kan rösta i bland annat format som lästlöst och film. Informationen finns även på andra språk. Du som är god man eller förvaltare kan använda informationen för att visa och förklara för din huvudman hur valen och röstningen går till.

Hjälp att rösta

För väljare som inte kan ta sig till en lokal för att rösta finns två olika sätt att få hjälp, genom budröstning eller ambulerande röstmottagning.

Vissa väljare får rösta med bud, till exempel väljare med hög ålder, sjukdom eller funktionsnedsättning. Väljaren behöver kunna göra i ordning sin röst själv för att budrösta. Du som är god man eller förvaltare kan dels hjälpa till med material för budröstning, dels vara vittne eller bud åt den huvudman som du hjälper. Även anhöriga kan hjälpa till om din huvudman föredrar det.

Material för budröstning finns hos kommunen och att beställa från Valmyndigheten. I materialet finns ett instruktionsblad med steg för steg att följa.

Är du god man eller förvaltare åt någon som befinner sig på anstalt eller i häkte kan du hjälpa till med budröstningsmaterial, vara vittne eller bud. En anställd på häkte eller anstalt kan också vara bud. Viktigt att tänka på är att vittne och bud inte kan vara samma person. Information om att budrösta finns på val.se.

Vissa väljare får rösta med ambulerande röstmottagning om de inte kan ta sig till en lokal för att rösta. Väljare som har en funktionsnedsättning eller liknande kan behöva hjälp med att göra i ordning sin röst. Om din huvudman inte kan ta sig till en lokal för att rösta och inte heller kan göra i ordning sin röst själv, kan du hjälpa till med att ringa kommunen där din huvudman befinner sig och be dem åka till din huvudman för att hen ska kunna rösta. Detta kallas ambulerande röstmottagning. Kontaktuppgifter till kommunen finns på röstkortet och på val.se där du också kan läsa mer om ambulerande röstmottagning.

Förtidsröstning på boenden och institutioner

De flesta kommuner erbjuder väljare som bor på särskilt boende möjlighet att förtidsrösta på boendet. Även på slutna institutioner som inom rättspsykiatri, kriminalvård samt Statens institutionsstyrelse erbjuds ofta möjlighet att förtidsrösta. Hör med din huvudman, om hen kommer att behöva hjälp med att rösta eller prata med kommunen, boendet eller institutionen.

Mer information om möjligheter att rösta

På www.val.se finns information om var och hur man kan rösta och uppgifter om vallokalernas- och förtidsröstningslokalernas tillgänglighet.